

ÖSTERSUNDS
KOMMUN

Östersund 2020-11-30

Plan mot kränkande behandling

Kastalskolan 2020/2021

Innehåll

Plan mot kränkande behandling Kastalskolan 2020/2021	1
Kastalskolans plan mot kränkande behandling 2020/2021	3
Värdegrund	3
Lagar	4
Delaktighet.....	4
Det främjande arbetet	5
Diskrimineringsgrunderna	7
Kartläggning	7
Utvärdering av föregående plan.....	8
Insatser	9
Rutiner likabehandlingsärenden	10
Likabehandlingsgruppen	11
BILAGOR	12
Kastalskolans ordnings- och trivselregler läsåret 20/21	12
Ordning	12
Studiero och lärande.....	12
Användande av digitala verktyg	12
Aktsamhet	12
Samhällets lagar och regler	12
Konsekvensstegen på Kastalskolan 2020/2021	13
Lagar	13
Vad är kränkande behandling? – Hämtat från skolverket.....	13
Trakasserier.....	15
Diskrimineringsgrunder som skyddas av lagen – Hämtat från diskrimineringsombudsmannen	15

Kastalskolans plan mot kränkande behandling 2020/2021

Värdegrund

Kastalskolans värdegrund utgår ifrån *Ledkrysset*, som också är grunden till skolans främjande arbete. I ledkrysset finns våra värdeord:

Trygghet: innebär att skolan ska vara en trygg plats med god arbetsmiljö för alla, med god stämning där alla hjälps åt, är lika viktiga och vet vad som förväntas av en.

Ansvar: innebär att vi tar gemensamt ansvar för vår skolmiljö och i våra möten med människor. Ansvar innebär också att ta ansvar för sitt lärande, för skoldagen samt att alla har ansvar att se till så att våra kollegor och klasskompisar mår bra och har någon att vara med.

Acceptans: står för acceptans för olikheter och olika förutsättningar. Vi tycker att våra olikheter är en styrka! Allas behov ska accepteras och respekteras i skolan där du får vara den du är och vill vara.

Lärande: för oss handlar lärande i skolan om ett livslångt lärande- i skolan lär vi för livet! Både vad gäller kunskap, fakta och demokratiska värderingar. Lärande handlar också om att alla lär sig olika och i skolan uppmanar vi eleverna till att hitta sin egen lärstil samt stöttar elever i behov med extra anpassningar och särskilt stöd.

Vision

Ingen elev eller personal ska utsättas för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling.

Alla ska känna sig trygga och ha en god arbetsmiljö.

Skolan arbetar aktivt med likabehandling där all personal tar ansvar för att delta i det främjande och förebyggande arbetet. Med all personal inkluderas alla som arbetar i skolans lokaler.

Lagar

Den som driver skolan ska se till att varje verksamhet (till exempel förskola eller skola): Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Skolorna ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkningar. Varje år ska skolan upprätta en plan mot kränkande behandling och diskriminering som innehåller dels en översikt på det som behöver göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra trakasserier.

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Kastalskolan åk 4-9, öppen fritidsverksamhet

Ansvariga för planen

Likabehandlingsgruppen med ledning av rektor ansvarar för att varje år utvärdera den gällande planen och upprätta en ny plan.

Planen gäller från – till

2020-08-20– 2021-08-23

Årets plan ska utvärderas senast

2021-06-24

Beskrivning av hur årets plan ska utvärderas

Likabehandlingsgruppen utvärderar planen genom en enkät som besvaras av skolans personal. Nya mål och åtgärder skrivs in i nästa läsårsplan.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor har det yttersta ansvaret. Likabehandlingsgruppen organiserar och genomför utvärderingen av planen med stöd av övrig personal.

Delaktighet

Eleverna

Klassföreståndare ansvarar för att presentera och arbeta med planen i sin klass. Eleverna görs delaktiga i likabehandlingsarbetet genom att de varje läsår besvarar en enkät om trygghet och studiero. Denna enkät analyseras sedan av likabehandlingsgruppen som följer upp med klasserna innan läsårets slut.

Eleverna har vid klassråd och elevråd möjlighet att ta upp saker de tycker är viktiga och behöver förändras på skolan som sedan lyfts fram för skolledningen och arbetslag.

Vårdnadshavare

Planen görs tillgänglig via skolans hemsida samt genom utskick till vårdnadshavare. Det kommer även finnas en enklare version riktad till elever och vårdnadshavare som innehåller värdegrund med en kortfattad beskrivning av hur Kastalskolan följer planen. Klassföreståndare uppmanar vårdnadshavare att läsa och komma med synpunkter.

Personalen

Personalen arbetar främjande och förebyggande med insatser utifrån *Ledkrysset* och planen mot kränkande behandling med stöd av likabehandlingsgruppen.

Likabehandlingsgruppen är representerade i skolans elevhälsoteam.

Likabehandlingsgruppen arbetar med att utvärdera, presentera och förändra den nya planen samt stötta personalen i det främjande och förebyggande arbetet.

Rutiner kring det åtgärdande arbetet följs av personalen med utvärdering i slutet på läsåret.

Klassföreståndare ansvarar för att gå genom planen för sin klass samt för nytillkomna elever.

Rektor ansvarar för att göra ny personal delaktig i planen.

Det främjande arbetet

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för trygghet och goda demokratiska värderingar som finns i verksamheten.

Trivsel och trygghet

I Läroplan för grundskolan kap 1 som handlar om skolans värdegrund och uppdrag står det att *Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att få göra framsteg och övervinna svårigheter.*

Främjande insatser:

Arbetslag

På kastalskolan arbetar personalen i arbetslag. En gång per vecka träffas arbetslaget där de tillsammans och kollegialt arbetar med frågor kring trygghetsarbetet. Detta är ett mål under läsåret 20/21 att få till som en rutin i varje arbetslag.

Skolfiket

Drivs av personal från Briggen och Svenska Kyrkan, ger eleverna en trygg mötesplats där det alltid finns vuxna på plats. Möjlighet till att fika, stå och prata och spela spel.

Klassföreståndare & KLF-tid

Varje klass har klassföreståndare vars uppgift är att samverka med vårdnadshavare, ge eleverna en trygg studietid och hjälpa dem att nå kunskapskraven. Klassföreståndare möter sina klasser varje vecka på klassföreståndartid. Del av denna tid används bland annat till att arbeta med främjande och förebyggande trygghetsarbete.

Klassråd

Klassföreståndare ansvarar för att klassråd genomförs inför varje elevrådsmöte. På KLF-tiden ska elevrådsrepresentanterna med stöd av klassföreståndarna ges möjlighet att föra en dialog med klassen om bland annat arbetsmiljön på skolan och föra klassens åsikter och synpunkter vidare till elevrådet

Elevråd

Alla klasser har möjlighet att ha klassrepresentanter att delta i skolans elevråd där eleverna kan framföra sina tankar, åsikter och önskemål som förs vidare till skolledningen.

Öppen fritidsverksamhet

Klubben, fritidsverksamhet mot årskurs 4-6. Öppet mellan 14:00 – 17:00 varje vardag.

Arbetsstuga

Arbetsstuga för läxhjälp, extra färdighetsträning och för att komma ikapp ordnas en gång i veckan för åk 7-9. Möjlighet att få stöd i skolarbetet av lärare, speciallärare, specialpedagog.

Studiegård

Insats för elever i behov av särskilt stöd, finns som en plats för elever att gå till när de behöver extra stöd under en period av sin skoltid. Dessa insatser beslutas av skolans spec. team. Bestående av Rektor, specialpedagog samt speciallärare.

Hemklassrum

Samtliga klasser har ett hemklassrum för att främja trygghet och studiero.

Miljö

Löpande insatser görs för att arbetsmiljön ska förbättras, tex måla väggar och köpa in ljuddämpning och hjälpmedel. Bildläraren arbetar tillsammans med elever med att pryda korridorer och gemensamma utrymmen med uppsatta elevkonstverk och utställningar.

Vuxennärvaro

Under läsåret har det funnits en plan för att utöka vuxennärvaron i korridorerna med rastvärdsskap i samband med lektionsslut där rastvärdstid fördelades i arbetslaget. Detta arbete

fortsätter med stöd av lärarassistenter.

Diskrimineringsgrunderna

1. Kön
2. Könsoverskridande identitet eller uttryck
3. Etnisk tillhörighet
4. Religion eller annan trosuppfattning
5. Funktionsnedsättning
6. Sexuell läggning
7. Ålder.

Insatser

För att motverka diskriminering strävar vi efter att alla elever ska behandlas lika. Bedömning ska endast ske utifrån kunskapskraven, utan att påverkas av förutfattade meningar om eleven.

Oavsett funktionsförmåga och funktionsvariation har alla elever rätt att få den hjälp och det stöd hen har rätt till i skolverksamheten. Det är personalen som ska se till att eleven får rätt stöd, text med inlästa texter, extra tydliga lektionsplaneringar, punktlister och visuellt stöd.

Ansvarig för alla främjande insatser

Rektor

Alla insatser ska vara genomförda

Under läsåret 20/21

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

De metoder som vi kommer att använda oss av för att kartlägga vilka risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som kan uppstå eller finns i verksamheten:

- Samtal med elevråd, enskilda elever, personal och föräldraråd.
- Alla elever gör en Trygghetsenkät.
- Utvärdering & analys av DF-respons

Områden som berörs i kartläggningen

Trivsel och trygghet, kränkande behandling, kön, könsoverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning samt sexuell läggning.

Hur elever och personal involverats i kartläggningen

Eleverna ska besvara en trygghetsenkät. Likabehandlingsgruppen sammanställer och analyserar resultatet av enkäten. Därefter diskuterar personalen tillsammans med likabehandlingsgruppen resultatet av enkäten. Sedan diskuterar klassföreståndare och klassen resultatet och föreslår eventuella åtgärder.

Utvärdering av föregående plan

Under läsåret har följande förbättringsområden identifierats:

- **Arbetsron** i klassrummen behöver förbättras i samtliga årskurser för att öka elevernas studiero och koncentration (resultat av elevenkät).
- **Rutiner** kring likabehandlingsarbetet har varit otydliga och inte tillräckligt förankrade hos all personal.
- **Främjande och förebyggande insatser** har inte arbetats med på ett systematiskt och gemensamt sätt för hela skolan.
- **Trygghetsenkäten** har inte kunnat genomföras på det sätt som var planerat. Istället genomfördes en kommungemensam enkät.
- **Elevrådet** har inte haft möjlighet att träffas med den regelbundenhet vi eftersträvar.

Utvärdering DF-respons

DF-respons är Östersunds kommuns dokumentationsverktyg vid dokumentation och utredning av diskriminering och kränkande behandling. Utifrån utvärdering och analys av de kränkningsärenden som skett på Kastalskolan under föregående termin har följande förbättringsområden uppmärksammats:

Raster

Korridorer

Jämställdhet

Främjande och förebyggande

Under raster och i korridorer sker flest kränkningar på skolan. Det är betydligt fler pojkar som både utsätter och utsätts. Det främjande och förebyggande arbetet är ett identifierat förbättringsområde.

Så har utvärderingen gått till:

Personal har fått i uppdrag att ge igenom och revidera planen mot kränkande behandling, både vad gäller konkreta åtgärder och förtydliganden.

Den reviderade planen har sedan gått vidare till personal från likabehandlingsgruppen samt rektor som färdigställt planen och satt upp nya mål

Hänsyn har tagits till identifierade förbättringsområden efter utvärdering och analysering av de kränkings- och diskrimineringsärenden som rapporterats i DF-respons. Vidare har också skolans främjande arbete med *Ledkrysset* åter lyfts upp.

Insatser

Utifrån utvärderingarna kommer Kastalskolan att arbeta med följande insatser läsåret 20/21

- Insats för att öka studieron. Tydligast resultat utifrån enkäten/SKA.
- All personal ska känna sig delaktiga och trygga med rutiner samt vad som står i skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling. Rektor och likabehandlingsgruppen ansvarar för att presentera den nya planen för personal vid uppstartsdagarna i augusti.
- En plan för att skapa trygga raster och trygga miljöer på skolan är prioriterat. Till detta har två lärarassistenter ett övergripande uppdrag.
- Ta omtag om Ledkrysset som skolans värdegrund och se till att det hålls levande, genomsyrar vårt dagliga arbete och är tydlig för både elever och personal.
- Tydliggöra rutinerna för hur ärenden ska anmälas i DF-respons och hur återkoppling sker till inblandade parter.
- Se till så att skolans jämställdhetsuppdrag prioriteras i arbetet med att förebygga kränkningar.

Rektor ansvarar för att

- Strukturera upp det främjande och förebyggande arbetet på skolan.
- Genomföra trygghetsenkät.
- Prioritera skolans jämställdhetsuppdrag för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Prioritera att personal rör sig i korridorer, på raster för att öka trygghet och studiero.
- Se till att skolans värdegrund är förankrad och genomsyrar det dagliga arbetet på skolan.
- Skapa utrymme för personalen att diskutera och utvärdera arbetet med skolans värdegrund samt hur vi alla ska arbeta främjande och förbyggande mot kränkningar.
- Påbörja ett mer systematiskt arbete när det gäller kränkingsärenden och likabehandling. Bland annat genom att öka antal personer som jobbar aktivt med pågående ärenden samt

att likabehandlingsgruppen får i uppdrag att stötta lärare i det främjande och förebyggande arbetet som skall ske regelbundet under handledartid.

- Rektor ger likabehandlingsgruppen i uppdrag att bygga upp en metodbank till stöd för klassföreståndare.

Rutiner likabehandlingsärenden

Handlingsplan vid händelser gällande diskriminering, trakasserier sexuella trakasserier och kränkande behandling mellan elever.

Dokumentation görs i DF-respons Östersunds kommuns dokumentationssystem. Rektor utser ansvarig utredare via DF-respons. DF-respons (kommunens verktyg för dokumentation av kränkande behandling).

När skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har förekommit på Kastalskolan startar vårt arbete med vår plan mot kränkande behandling. Det är rektor som beslutar gällande detta. Kontakt med rektor Linda Sundstedt kan göras via telefon alternativt mejl linda.sundstedt@ostersund.se

När elev blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av andra elever

1. En anställd som upptäcker pågående kränkningar/trakasserier skall *genast ingripa*. När den akuta situationen åtgärdats meddelas elevens/ elevernas klassföreståndare som ansvarar för att informera vårdnadshavare. Anmälan ska sedan göras i DF-respons.
2. En anställd som får kännedom om att eventuella trakasserier eller kränkande behandling skett meddelar detta till den utsatta elevens klassföreståndare som i sin tur meddelar elevens vårdnadshavare. Anmälan görs sedan i DF-respons.
3. När anmälan kommit in avgör rektor om ärendet skall utredas vidare, samt om ärendet skall skickas vidare till likabehandlingsgruppen och elevhälsoteamet.
4. Ärenden som skall utredas vidare dokumenteras, utreds och följs upp enligt manual och rutin för DF-respons.
5. Rektor är ytterst ansvarig.

När elev har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av personal

1. Händelsen anmäls till klassföreståndare, rektor eller annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för. Anmälan kan också göras av eleven själv eller av elevens vårdnadshavare till klassföreståndare alternativt annan personal på skolan.
2. Mottagaren anmäler händelsen till rektor.

3. Vårdnadshavare kontaktas. Ansvarig för detta är rektor.
4. Rektor informerar sin chef/förvaltning.
5. Rektor ansvarar för att utredning genomförs.

Rektors ansvar

1. Samtal förs med berörda parter
2. Samtalen dokumenteras
3. Lämpliga åtgärder vidtas

Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

I fall av allvarliga kränkningar/trakasserier avgör rektor, eventuellt tillsammans med sin chef, om ärendet kräver disciplinära åtgärder eller ska anmälas till annan myndighet.

1. Rektorn informerar den anställde om rätten till fackligt stöd.
2. Åtgärderna dokumenteras.
3. Rektor följer upp ärendet med elev och vårdnadshavare.
4. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och följer upp ärendet.
5. Utredning och åtgärder utvärderas och dokumenteras.
6. Uppföljningen dokumenteras.

Likabehandlingsgruppen

Namn	Befattning	
Linda Sundstedt	Rektor	
Andreas Sjödin	Bitr. rektor (sammankallande på uppdrag av rektor)	
Camilla Wedfelt	Beteendevetare/Socialpedagog	
Erika Dahlgren	Läroassistens	
Marcus Willesgård	Läroassistens	
Martine Linderos	Lärare, 7-9	
Claes Heiming	Lärare, 7-9	
Maria Ingebrigtsen	Lärare, 4-6	
Ingela Johansson	Lärare, 4-6	

BILAGOR

Kastalskolans ordnings- och trivselregler läsåret 20/21

Syftet med skolans ordningsregler är att skapa en skolmiljö och skoldag där alla kan känna sig trygga och trivas för att kunna lära och utvecklas så långt det är möjligt efter sin förmåga. Det är allas ansvar att skapa en trivsamt arbetsmiljö för alla som tillbringar sin dag i skolan. På skolan är det viktigt att alla förstår och följer skolans ordningsregler.

Kastalskolan präglas av värdeorden
Trygghet - Ansvar - Acceptans - Lärande

Ordning

- Alla på skolan visar respekt för varandra genom hänsyn och vänlighet. Vi har ett trevligt bemötande, vi hälsar på varandra och använder ett vårdat språk.
- Som elev tar du inte bilder, filmar eller spelar in ljud av andra elever eller personal på skolan, utan godkännande.

Studiero och lärande

- Alla hjälps åt med att bidra till en lugn och trygg skol- och lärmiljö under hela skoldagen, detta gäller både lektionstid och rasttid.
- Alla ska komma i tid till lektioner, vara förberedd och ha rätt arbetsmaterial med sig.
- Alla följer de överenskomna klassrumsregler som finns.

Användande av digitala verktyg

- Chromebooks är verktyg som ska användas för lärande i överenskommelse med ansvariga lärare.
- Som elev är du ansvarig för hur din Chromebook används och hanteras.

Aktsamhet

- Som elev bidrar du till att ta ansvar för skolans miljö, både inomhus och utomhus.
- Som elev är du aktsam om skolans, dina egna och andras saker.

Samhällets lagar och regler

- Skolan är drogfri (tobak, cigaretter, snus, alkohol, e-cigaretter och narkotika) för alla som vistas i skolan, på skolans område och under hela skoldagen.
- Utöver skolans ordningsregler gäller lagar och samhällets regler även i skolan.

Enligt skollagen (2010:800; 5 kap 5§) ska det finnas ordningsregler för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av skolans elever och följas upp på varje skolenhet minst en gång per läsår. På den enskilda skolan har man möjlighet att anpassa ovanstående regler till sin verksamhet och organisation. Skolans rektor beslutar om skolans ordnings- och trivselregler.

Konsekvensstegen på Kastalskolan 2020/2021

1. Vid störande av studiero och trygghet sker samtal med elev samt kontakt med hemmet, klassföreståndare är ansvarig. Uppföljning och återkoppling ska ske med inblandade personer.
2. Är det ett kränkingsärende följer vi skolans likabehandlingsplan.
3. Vid förstörelse ska eleven återställa det som eventuellt har förstörts eller skapat oreda samt ersätta ekonomiskt om det går att säkerställa vem som förstört något. (Ansvariga är: elever samt klassföreståndare).
4. Får samtal med elev och vårdnadshavare ej avsedd effekt ska kontakt tas med elevhälsoteam via rektor för att utreda vidare åtgärder.
5. Polisanmälan sker vid allvarigare förstörelse eller personangrepp.

Lagar

Skollagen (2010:800)

Diskrimineringslagen (2008:567)

Barnkonventionen

Begrepp

Vad är kränkande behandling? – Hämtat från skolverket

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen, proposition 2005/06:38 sidan 136 och följande.

Hur kan kränkande behandling ta sig uttryck?

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av flera andra barn eller elever i verksamheten. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på internet, till exempel på sociala medier.

Vad som är kränkande behandling beror på den enskilda situationen. Här är några exempel på sådant som kan vara kränkande behandling:

- En förskollärare tejpar över ett barns mun.
- En lärare kallar en elev för tjock inför klassen.
- En fritidspedagog trycker en elevs huvud mot väggen och håller sedan fast huvudet mot väggen.
- En elevassistent ger en elev en örfil.
- En lärare filmar en elev som är i affekt.

Källa: 6 kapitlet 3 och 9 §§ skollagen.

Är kränkande behandling samma sak som mobbning?

Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen.

Vad är skillnaden mellan kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?

Det som är gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Diskriminering

Enligt diskrimineringslagen är diskriminering förenklat att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet,
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder.

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Källa: 6 kapitlet 2–3 §§ och 1 kapitlet 4 § diskrimineringslagen.

Källa: <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Diskrimineringsgrunder som skyddas av lagen – Hämtat från diskrimineringsombudsmannen

I lagen finns det sju diskrimineringsgrunder. Dessa är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Här beskriver vi hur de olika diskrimineringsgrunderna definieras i diskrimineringslagen och dess förarbeten ([regeringens proposition 2007/08:95](#)). I några fall har vi även kommenterat lagens definition.

Kön

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsidentitet och könsuttryck avses i lagen att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det som registrerats för hen vid födelsen. Begreppen omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyra.

Diskrimineringsgrunden avser vad som ofta brukar kallas transpersoner. Det är ett paraplybegrepp för människor vars könsidentitet eller könsuttryck tidvis eller alltid skiljer sig från normen för det kön som registrerats för dem när de föddes.

Personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av skyddet mot diskriminering som avser diskrimineringsgrunden kön

DO använder ofta begreppen könsidentitet eller könsuttryck. Det beror på att DO anser att lagens begrepp ("könsöverskridande") riskerar att befästa en bild av att personer som omfattas av skyddet mot diskriminering är avvikare i ett samhälle där det finns starka normer och föreställningar om kön.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer.

Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening.

Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel- och synskador med mera.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Källa: <https://www.do.se/om-diskriminering/skyddade-diskrimineringsgrunder/>